

Besvarande av skrivelse från Synskadades riksförbund (SRF)

Ärendet

Synskadades Riksförbund i Stockholms stad har lämnat in en skrivelse rörande ledsagning och behovet av denna insats för personer med synnedsättning. I skrivelsen ställs frågor till stadsdelsnämnden som nu begärs besvarade.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Socialtjänstavdelningens beställarenhet, Vuxen och funktionsnedsättning.

Frågor till stadsdelsnämnden:

- När det gäller skälighetsbedömningen för beslut om ledsagning, har Stockholms stad inriktningen att det inte ska innebära skillnader vid bedömning av ledsagning enligt Sol och ledsagarservice enligt LSS. Vad innebär detta konkret?

Svar ifrån stadsdelen:

Det innebär att vi när vi prövar omfattningen av ledsagning och ledsagarservice inte gör skillnad på lagrummen, det vill säga att bedömningar av ledsagning enligt SoL även de bedöms mot LSS goda levnadsvillkor. I praktiken innebär det oftare att omfattningen av ledsagning enligt SoL blir högre inom staden än jämförbara kommuner då vi går utöver skälig levnadsnivå. Det är dock alltid en individuell bedömning. Vid prövning av ledsagning enligt SoL görs det också en prövning om insatsen kan tillgodoses på annat sätt, och enligt LSS görs en prövning om behoven faktiskt är tillgodosedda på annat sätt. Detta kan alltså även det bli en skillnad mellan de olika lagrummen.

- Vi läser vidare, att det ska redovisas vilka överväganden som görs avseende beslutets giltighetstid. Anledningen till ett tidsbegränsat beslut ska motiveras. Varför tillämpas detta inte fullt ut?

Svar ifrån stadsdelen:

Det stämmer att vi ibland har missat att motivera överväganden som beaktats vid tidsbegränsning av beslut. Detta är en rutin vi implementerar och jobbar vidare med.

- Justitieombudsmannen ha pekat på behovet av kontinuitet vid beslut om insats och har ifrågasatt att beslut alltid tidsbegränsas, om behovet inte varierar över tid. Hur tas hänsyn till JO:s uttalande?

Svar ifrån stadsdelen:

Vi gör individuella bedömningar av tidslängden för besluten, samt om beslut ska vara tillsvidare. Även om funktionsnedsättningen är bestående kan det vara så att behovet av ledsagning varierar över livet, utifrån livssituation. Ledsagarservice är en sådan insats där det sker att den enskildes behov varierar över tid. När vi fattar nya beslut och ser att behoven är långvariga ska vi fatta längre beslut. Biståndshandläggare tar även upp när de ser att ett beslut skulle kunna vara längre eller tillsvidare.

- Vi menar, att endast motivera ett beslut om ledsagning med: "Dina beviljade timmar ger en skälig levnadsnivå", eller framöver "skäliga levnadsförhållanden", sätter rättssäkerheten ur spel. Det är näst intill omöjligt att överklaga ett sådant beslut. Därför bör överklaganden först prövas av stadsdelsnämnden innan det går till förvaltningsrätten. Annars riskerar stadens politiska ambitioner att sättas ur spel. Varför sker detta inte?

Svar ifrån stadsdelen:

När en överklagan inkommit till nämnden granskar ansvarig biståndshandläggare om det inkommit ny information i ärendet som hade ändrat vår bedömning om den informationen funnits med när beslutet fattades. Biståndshandläggaren tar sedan upp inkommen överklagan tillsammans med ansvarig chef och går igenom om det finns skäl att ändra beslutet. Enligt 39 § Förvaltningslagen får ett beslut som har överklagats ändras av den myndighet som har meddelat det som första instans enbart i sådana fall som avses i 38 § och bara om överklagandet och övriga handlingar i ärendet ännu inte har överlämnats till den högre instans som ska pröva överklagandet.

Detta innebär att vi inte får ändra våra beslut, om det inte inkommit ny väsentlig information. Ärendet ska därför överlämnas till Förvaltningsrätten för prövning.

- Varför ser vi inte skriftliga motiveringar i våra beslut?

Svar ifrån stadsdelen:

Vi följer de lagar och regler vi har att förhålla oss till när vi fattar beslut. Det ska alltid finnas en skriftlig motivering vid avslag eller delvis avslag av en insats. Vi skriver in en kortfattad motivering av beslutet i våra beslut. Vid ett helt bifall finns istället bedömning och motivering att läsa i själva utredningen. Vi behöver dock utveckla vårt arbete och ytterligare implementera motivering av tidsbegränsning i beslut. Om en enskild särskilt ansökt om en viss tidslängd och det inte beviljas finns alltid en motivering.

- Hur ser ni på JO:s utlåtanden? Vad motiverar en tidsbegränsning, 1 år eller mindre, av ledsagning för en gravt synskadad person, där funktionsnedsättningen är permanent?

Svar ifrån stadsdelen:

Nämnden gör alltid en individuell bedömning. Det kan exempelvis handla om att det är oklart hur behoven kommer se ut över längre tid. Även om funktionsnedsättningen är varaktig kan omfattningen av ledsagning variera över tid.

- Vad är motiveringen till att vi ofta får administrativa förlängningsbeslut om ett par månader? Vi kommuniceras inte ens alltid dessa beslut. Finns det föreskrifter för detta handläggande?

Svar ifrån stadsdelen:

Administrativa förlängningsbeslut är något som vi i möjligaste mån undviker. Vi förstår att det kan skapa en osäkerhet och brist på förutsägbarhet. Ibland händer det dock att ansvarig biståndshandläggare inte har hunnit följa upp beslut som löper ut i tid, exempelvis på grund av sjukdom. I vissa ärenden kan det även handla om att administrativa förlängningar görs för att enskild önskar inkomma med nya underlag, och att vi då förlänger det föregående beslutet i avvaktan på nya underlag och ny utredning. Den enskilde ska få del av dessa beslut, att de skickas hem till klienten.

- Vi noterar följande formulering i Förvaltningslagen (2017:900), 32 §: Ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klargörande motivering". Vem/vilka i stadsdelsnämnden prövar om fattade biståndsbeslut följer antagna riktlinjer och tillämpningsföreskrifter? I vilka situationer görs detta?

Svar ifrån stadsdelen:

Vi motiverar alltid de beslut som helt eller delvis går den enskilde emot, alltså avslag och delavslag. Ansvarig enhetschef följer löpande under året upp det systematiska kvalitetsarbetet, där vi bland annat säkerställer att vi följer de lagar och riktlinjer vi har att följa. Om avvikelse har skett följs även detta upp med enskild biståndshandläggare och på en övergripande systematisk nivå.